

ELINVOIMAPALVELUT

Elinvoimalautakunta

Työllistämispalvelut

Tilivelvollinen: Elinvoimapäällikkö

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tarkoitus

Työllistämispalveluiden tulosalue on perustettu työvoimapalvelu uudistukseen (TE2025) ja kotoutumispalvelujen uudistamiseen (KOTO2025) liittyen. Parikkalan kunta osallistuu aktiivisesti maakunnallisen työllisyysalueen TE-palveluiden jatkotyöstämiseen ja hallittuun läpivientiin osana TE25-uudistusta.

Työmarkkinatuen kuntaosuus sisältyi aiemmin Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden maksuosuuteen, mutta hyvinvointialueisiin siirryttäessä velvollisuuksia ja tehtäviä on siirtynyt kunnille jo vuoden 2023 alusta. Näin ollen työmarkkinatuen kuntaosuudet kirjataan jatkossa elinvoimapalveluiden alle.

Nykytilan kuvaus

Kunnan työllisyysneuvosto on toteutettu aiempina vuosina Laptuote-säätiön kanssa tehtävänä yhteistyönä, jolla on pyritty vaikuttamaan ensisijaisesti työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannuksiin.

Toiminnalliset muutokset

Suurin yksittäinen muutos tapahtuu 1.1.2025, kun Etelä-Karjalan kunnat muodostavat yhden työllisyysalueen Lappeenrannan kaupungin toimiessa isäntäkuntana. Talousarvioon on varattu määrärahaa kolmen kunnan yhteisen työllisyysyksikön/yhteistyön mallintamiseen ja pilottikokeiluun sekä työllisyysohjaajan palkkaamiseen. Lisäksi varataan hankerahaa pienten kuntien kolmivuotiseen ESR+-hankkeeseen.

Tiedossa on, että tuleva lakiuudistus kasvattaa työmarkkinatukien summaa kaikkialla Suomessa, sillä työmarkkinaosuuksia joudutaan maksamaan valtiolle entistä suuremmasta osasta työttömiä työnhakijoita.

Toiminnan painopistealueet 2025–2027

- panostetaan kolmen kunnan työllisyysneuvoston yhteistyöhön ja toimenpiteisiin
- Plan B-hankkeen ja Osajaverstaan hyödyntäminen
- pienten kuntien yhteiseen ESR+-hankkeeseen osallistutaan aktiivisesti

Työllistämispalvelut -tulosalueen sitovat tavoitteet kuntastrategian 2023–2030 pohjalta

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK:T)		Seuranta
Painopiste	Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Mittari
Kestävää kasvua ja elinvoimaa	Huolehdimme kestävästä taloudesta	Huolehdimme talouden tasapainosta	2025	Seurataan kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen saajien ja

				maksettujen etuuksien määrää (Kela). Kustannukset korkeintaan 380 000 € / vuosi.
Palveluista hyvinvointia	Teemme rohkeita avauksia ennakkoluulottomasti	Mahdollistamme uusia tapoja toimia ja tuottaa palveluita, myös kunnan ulkopuolisissa palveluissa	2025	Yhteistyö työllisyshoidossa Rautjärven ja Ruokolahden kuntien kanssa -> toimintamalli luotu

Talous

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Elinkeinopalvelut

Tilivelvollinen: Elinvoimapäällikkö

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tarkoitus

Elinkeinopalvelut on erotettu omaksi tulosalueekseen, ja se sisältää elinvoimalautakunnan hallintoon liittyvät toimintakulut. Toiminnan tarkoituksena on elinvoimapalveluiden toiminnan ja palvelutuotannon ohjaaminen lautakuntatasolla.

Nykytilan kuvaus

Tulosalue sisältää elinvoimapäällikön palkasta 10 % ja elinvoimalautakunnan kokousten kustannukset.

Toiminnalliset muutokset

Elinvoimalautakunnan alaisuudessa toimii kylä- ja yhdistysfoorumi, jonka tarkoituksena on kylien elinvoiman vahvistaminen, kylien asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen sekä kylien, yhdistysten ja muiden kyläyhteisöjen toiminnan kehittäminen ja aktivointityö. Lisäksi tarkoituksena on lakkauttaa elinvoimalautakunta seuraavan valtuustokauden alusta lukien ja perustaa tilalle elinvoimaryhmä.

Lisäksi johdon sihteerin palkkamäärärahoista on siirretty 60 % elinvoimapalveluihin (30 % hallinto ja 30 % elinkeinojen kehittäminen).

Toiminnan painopistealueet 2025 – 2027

- elinvoimaryhmän perustaminen ja toimintavan luominen sekä yhteistyön edellytykset
- kylä- ja yhdistysfoorumin toimintamallin luominen

Elinkeinopalvelut -tulosalueen sitovat tavoitteet kuntastrategian 2023–2030 pohjalta

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK:T)		Seuranta
Painopiste	Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Mittari
Kestävää kasvua ja elinvoimaa	Mahdollistamme monipuolisen yritystoiminnan	Luomme edellytyksiä yritysten sijoittumiselle ja houkuttelemme osaajia sekä huolehdimme joustavasta kaavoittamisesta	2025	<p>Yhteistyö muiden lautakuntien/toimialojen kanssa: järjestetään vähintään 2 yhteistä kokouksumista yhteistyön ja tiedonkulun varmistamiseksi</p> <p>Elinvoimaryhmän perustaminen ja toimintamallin luominen, on tehty/ei ole tehty</p> <p>Elinvoimaohjelman toteuttamisen seuranta</p> <p>Kuntabarometrin toteuttamisen seuranta</p> <p>Yhteistyö teknisen toimen kanssa kaavoittamisessa ja yritystonteissa, maankäyttösuunnitelma tehty/ei ole tehty</p>
Yhdessä tekemistä	Pidämme Parikkalan vireänä	Edistämme palvelujen tuottamista yhteistyössä yritysten, kolmannen sektorin sekä eri yhteisöjen kanssa ja tuemme erilaisen harrastustoiminnan kehittämistä avustamalla kolmannen sektorin toimimista	2025	<p>Kylä- ja yhdistysfoorumin toimintamallin luominen, on tehty/ei ole tehty</p>

TP 2023**TA 2024****TA 2025****TS 2026****TS 2027**

Toimintatuotot

Toimintakulut

Toimintakate

Elinkeinojen kehittäminen

Tilivelvollinen: Elinvoimapäällikkö

Toiminta-ajatus

Elinkeinojen kehittämisen tarkoituksena on edistää alueen elinvoimaa ja eri yritystoimialojen kehitystä sekä edesauttaa monipuolisen, kannattavan yritystoiminnan ja yritysverkostojen syntymistä ja kehittämistä. Elinkeinojen ja elinvoiman kehittämiseen liittyviä palveluita tarjotaan paikallisesti ja yhteistyössä muiden kehittäjäorganisaatioiden kanssa.

Kuntastrategian 2023–2030 vuodelle 2025 valituista strategisista painopisteistä elinvoimalautakunnan alaisuudessa tehtävään elinkeinojen kehittämiseen vaikuttavat kaikki, eritoten Kestävää kasvua ja elinvoimaa sekä Pidämme Parikkalan vireänä.

Monipuolisen yritystoiminnan mahdollistamista vahvistetaan hankkimalla palveluita Imatran seudun kehitysyrityksiä. Maakunnallista yhteistyötä vahvistetaan ja jatketaan tiiviimpää yhteistyötä lähialueiden oppilaitosten kanssa (esim. BusinessMill). Läpileikkaavana painopistealueena kaikissa toiminnoissa on kestävästä taloudesta huolehtiminen. Pidämme Parikkalan vireänä -painopisteen toimiin lukeutuvat mm. kyläavustukset, etäpiste, mökkiläistoimikunnan toiminta.

Maatalouden viranomaistehtävät

Tilivelvollinen: Elinvoimapäällikkö

Palvelusuunnitelma**Toiminnan tarkoitus**

Maaseutuhallinnon toteuttaa Etelä-Karjalassa kuntien yhteinen Etelä-Karjalan maaseututoimi, jota hallinnoi Lappeenrannan kaupunki. Maaseututoimen vastuualueella huolehditaan peltopinta-alaan ja eläinmäärään perustuvien EU-rahoitteiden ja kansallisten tulotukien hallinnoinnista. Maatilatalouden viranomaistehtävien hoito Parikkalan toimipisteessä mahdollistaa maatilatalouden kehityksen kunnassa.

Nykytilan kuvaus

Parikkalassa on voimallista maataloutta, joka luo kilpailukykyä erikoistumisesta ja toimialan sisäisiin järjestelyihin. Maaseutuelinkeinojen pääasiallinen luonne on alkutuotanto ja alkutuotantoa tukevien palvelujen tuottaminen. Jonkin verran harjoitetaan myös majoitus- ja ravitsemustoimintaa maaseutuelinkeinojen luonteisesti.

Parikkalan peltopinta-ala on Etelä-Karjalassa Lappeenrannan jälkeen toiseksi suurin, yli 10 000 hehtaaria.

Toiminnalliset muutokset

Tulevana vuonna on todennäköistä, että maaseutupalveluiden Parikkalassa oleva toimisto muuttuu kahden työntekijän toimistoksi.

Toiminnan painopistealueet 2025 - 2027

- huolehditaan parikkalalaisten maatalousyrittäjien edunvalvonnasta
- kehitetään palveluita yhdessä maaseutupalveluiden kanssa

Elinkeinojen kehittäminen

Tilivelvollinen: Elinvoimapäällikkö

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tarkoitus

Toiminnan tarkoituksena on kunnan elinvoiman sekä veto- ja pitovoiman parantaminen. Tavoitteena on edistää kokonaisvaltaisesti eri yritystoimialojen kehitystä ja edesauttaa monipuolisen ja kannattavan yritystoiminnan sekä yritysten verkostojen syntymistä ja kehittämistä. Elinvoimapalveluiden palveluita tarjotaan paikallisesti ja yhteistyössä muiden kehittäjäorganisaatioiden kanssa.

Toimialan tehtävinä ja tavoitteina on:

- olemassa olevien työpaikkojen turvaaminen sekä uusien elinkeinoalojen, yritysten ja työpaikkojen luominen
- olemassa olevien ja uusien palvelujen, tuotteiden ja verkostojen kehittäminen
- osaamisen, laadun ja kilpailukyvyn parantaminen kaikilla sektoreilla
- kylätoiminnan kehittäminen, verkostojen luominen eri toimijoiden välille, yhteistyön tiivistäminen
- matkailun edistäminen
- maaseutuelinkeinojen kehittäminen
- kehittämisprojektit

Nykytilan kuvaus

Elinvoimapalveluita uudistettiin vuoden 2023 aikana ja perustettiin uusi elinvoimapäällikön virka. Samalla tarkennettiin toimenkuvaa, tehtäviä ja tavoitteita. Elinkeinojen kehittäminen pitää sisällään etätyöpisteen, joukko- ja asiointiliikenteen, elinkeinojen kehittämisen, matkailun edistämisen, maaseutuelinkeinojen kehittämisen ja kehittämisprojektit.

Kunnan elinkeinojen kehittämistä ohjaava Parikkalan kunnan elinvoimaohjelma on päivityksessä ja tavoitteena on hyväksyä se marraskuun 2024 kunnanvaltuustossa.

Parikkalan kunta on Parikkalan Ravi- ja Markkinakenttä Oy:n enemmistöosakas. Ravi- ja Markkinakentän toiminnan kehittämiseen ja talouden tasapainottamiseen liittyviä toimenpiteitä jatketaan edelleen. Parikkalan kunta ostaa Imatran seudun kehitysyhtiöltä yrityspalveluita.

Toiminnalliset muutokset

Vuoden 2025 aikana panostetaan yhtenäisen Parikkala-brändin kehittämiseen ja toteutetaan markkinointitoimenpiteitä, jotka kohdistuvat matkailijoihin, potentiaalisiin

uusiin asukkaisiin ja yrityksiin. Talousarvioon on varattu määrärahaa tammikuun Matkamessuihin ja toukokuun Erämessuihin.

Yritysten toimintaedellytyksiin tullaan vaikuttamaan entistä enemmän. Parikkalan kunnan kuntastrategian, elinvoimaohjelman ja kuntabarometrin toimenpidesuunnitelman avulla edistetään alueen elinvoimaa ja yritysten toimintaedellytyksiä.

Vuoden 2025 talousarvio ei sisällä määrärahavarausta osallistuvaan budjetointiin.

Toiminnan painopistealueet 2025–2027

- toteutetaan elinvoimaohjelmaa
- toteutetaan kuntabarometri 2025 toimenpidesuunnitelmaa
- panostetaan yrityskäynteihin
- panostetaan kuntamarkkinoinnin kehittämiseen ja visitparikkala-sivuston ylös ajamiseen sekä selvitetään Lintuinmaa-brändin käyttöönotto
- Ravi- ja markkinakenttä Oy:n muuttaminen markkinointi- ja tapahtumayhtiöksi
- panostetaan matkailun kehittämiseen ja kuntabrändin uudistamiseen
- mökkiläistoimikunnan uudistaminen ja kehittäminen

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK:T)		Seuranta
Painopiste	Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Mittari
Kestävää kasvua ja elinvoimaa	Mahdollistamme monipuolisen yritystoiminnan	Luomme edellytyksiä yritysten sijoittumiselle ja houkuttelemme osaajia sekä huolehdimme joustavasta kaavoittamisesta	2025	Kehyn palveluiden käytön seuranta
		Teemme oppilaitosyhteistyötä ja vahvistamme elinvoimaisuutta ottamalla käyttöön yritysvaikutusten arvioinnin	2025	Oppilaitosyhteistyö: Business Mill yhteistyötä tiivistetään, seurataan palvelua saavien yritysten määrää Osaajaverstaan ja Plan B-hankkeen hyödyntäminen
	Huolehdimme kestävästä taloudesta	Huolehdimme talouden tasapainosta	2025	Hankerahoituksen tehokkaampi hyödyntäminen kehittämiseen, tavoitteena vähintään kahden uuden hankkeen käynnistyminen
		Edistämme vapaa-ajanasukkaiden mahdollisuuksia työskennellä ja asua kunnassa	2025	Etäpiste on valmis varustukseltaan, tavoitteena on käyttöasteen nostaminen

				Mökkiläistoimikunnan uudistaminen ja kehittäminen
--	--	--	--	---

Kehittämiprojektit

Tilivelvollinen: Elinvoimapäällikkö

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tarkoitus

Kehittämistoiminnan lähtökohtana ovat alueen luontaiset vahvuudet ja vetovoimatekijät sekä yritysten ja kuntalaisten tarpeet. Kehittämistoimintaa toteutetaan kunnan, seutukunnan tai -kuntien alueella toimialakohtaisilla tai kansainvälisillä verkostohankkeilla.

Nykytilan kuvaus

Kunnan elinvoimapalveluiden hallinnoimia hankkeita on tällä hetkellä käynnissä vain yksi, Simpelejärven kunnostushanke 2022–2024, jossa on myös palkattuna osa-aikainen projektiasiantuntija. Hanke on saanut jatkoaikaa lokakuun loppuun 2025 saakka.

Hankerahoitusmahdollisuuksien tehokkaampi hyödyntäminen tuo laajemmat toiminta- ja vaikutusmahdollisuudet kunnan veto- ja pitovoimaisuuden parantamiseksi.

Toiminnalliset muutokset

Hankerahoituksen hyödyntäminen kehittämiseen.

Toiminnan painopistealueet 2025–2027

- uusien hankkeiden saaminen kehittämiseen

Elinkeinojen kehittäminen -tulosalueen sitovat tavoitteet kuntastrategian 2023–2030 pohjalta

Hankkeet 2025–2027

Hankkeen nimi ja sisältö	Hankkeen rahoittajat, hallinnoija ja tavoitteet	Aikat aulu	Kokonais-budjetti €/vuosi	Kunnan osuus € / %
Uudet hankkeet	varaus uusiin hankkeisiin; matkailun kehittäminen, biotalous	2024	150 000 €	60 000 €
Simpelejärven kunnostushanke 2022–2025	Rahoitus: Kaakkois-Suomen ELY-keskus 50 %, Parikkalan kunta, Rautjärven kunta, yksityinen rahoitus Hallinnointi: Parikkalan kunta	2022–2025	Koko hankkeen budjetti 595 000 €	30 000 €/vuosi, saatu jatkoaika 10/2025

	<u>Tavoitteet:</u> Simpelejärven ekologisen tilan parantaminen (toimenpiteet: hoitokalastus ja valuma-alueetyöt)			
LEADER 2023-2027, Hyvää yrittämisen ja elämisen ilmastoa 2023–2027	<u>Julkinen rahoitus:</u> 65 % EU+valtio+kunnat, lisäksi yksityinen rahoitus ja talkootyö <u>Hallinnointi:</u> Leader Kärki ry <u>Tavoitteet:</u> ihmiset, ympäristö, yhteisöt, yritykset, aluekehittäminen	2023–2027	julkinen rahoitus yhteensä 3 514 667 €, josta kuntien osuus 20 % eli 702 933 € (ohjelmakausi 2023–2027)	19 957 €/vuosi (4,50 euroa / asukas / vuosi)
Business Mill -hautomon rahoitus, Lab-ammattikorkeakoulu Oy	Yrityshautomo, joka tarjoaa kasvuhaluille yrityksille asiantuntijapalveluita, tukea ja neuvoja.	2024-2025		3 071 €/vuosi
Ilmastosuunnitelma, Etelä-Karjalan liitto	Etelä-Karjalan liitto laatii ajalla 1.8.2023 – 30.6.2025 ilmastolain edellyttämät ilmastosuunnitelmat Ruokolahdelle, Rautjärvelle, Taipalsaarelle, Lemille, Luumäelle ja Parikkalaan. Suunnittelua varten kunnille on myönnetty valtionapua max. 45 000 euroa/kunta. Tuki kattaa 100 % kuluista (ei omavastuuosuutta) ja maksetaan toteutuneiden kustannusten perusteella. Ruokolahti on toiminut avustuksen hakijana kaikkien kuntien puolesta. Suunnittelutyö hankitaan liitolta sidosryhmähankintana. Jokaiselle kunnalle on varattu 12 000 euroa suunnittelutyöstä syntyviin kustannuksiin (matkakulut, palkat, kokouspalkkiot, jne.)	2023-2025		0
Vaikuttavampaa yhteistyötä rajakaupungeissa ja -kunnissa (Kuusamo, Suomussalmi, Kuhmo, Lieksa, Ilomantsi, Tohmajärvi, Kitee, Salla ja Savukoski + Parikkala)	<u>Hallinnointi:</u> Kuhmon kunta <u>Tavoitteet:</u> Verkostoyhteistyö lisää kehittämishankkeiden vaikuttavuutta ja mahdollistaa aiempaa paremmin rajaseutujen yhteisten kehittämisteemojen esiintuomisen ja hankerahoituksen hakemisen yhteisten kehittämistarpeiden ratkaisemiseksi. Itäisen Suomen elinvoimaa vahvistavia toimenpiteitä: aluekehittämisen tukeminen, omavaraisuus ja fossiilienergiasta luopuminen, osaaminen, osaava työvoima ja työvoiman saatavuus, saavutettavuus sekä matkailu.	2023-2025	Koko hankkeen budjetti 318 000 €, josta valtion osuus 254 903 euroa ja kuntien osuus 63 726 €.	4 000 €
Lintutornit ja eläin kuvauskojut, investointihanke	Investointihanke Saaren ja Parikkalan alueen lintuvesien lintutorneista, kuvauspiiloista ja muista lintu- ja luontomatkailua tukevista rakenteista, Hallinnoijana Parikkalan kunta.	2025-2026		
Matkailun kehittäminen	Kokonaisvaltainen matkailun kehittämishanke. Kartat ja markkinointimateriaalit kuntoon.	2025-2027		

	Luontomatkailuyrittäjäverkoston luominen. Hallinnoija: Parikkalan kunta.			
Muraalilta muralille	Asematunnelin kunnostus muralien avulla, lisäksi muralit Saarelle ja Uukuniemelle, joka kylässä valitaan kohde, joka maalataan kylän historiasta/tarinasta kertovalla maalauksella. Tavoitteena kuntaimagon ja kuntamarkkinoinnin vahvistaminen. Hallinnoija Parikkalan kunta.	2025		10 000 €

Talous

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Elinvoimapalvelut yhteensä

Talous

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					